

טיפול • פוריות

הכנס האירופי למטפחי הבקר השחור-לבן פאלקנברג, שבדיה 3-6.9.90

דניאל פרי, ה.מ.ב.

- משניות חייב לבוא על חשבון תכונות עיקריות ולא יבריא את המגדלים משימוש בפרים המטופחים בכיוון זה.
- דיווח על מצב ההתארגנות הארצית להנפקת תעודת יוחסין ומספור אחיד הוצג על ידי ד"ר P. Scheer מהולנד. התקבלה סופית ההמלצה על צורת תעודה אחידה המכילה פרטים רבים.
 - דיווח על מצב ההתארגנות הארצית לטיפול לינארי של בקר הובא על ידי ד"ר Diers ממערב גרמניה. בנושא זה ישראל נשארה הרחק מאחור.
 - ההתארגנות לשימוש במדדים זהים בטיפול הוצגה על ידי פרופ' J. Philipsson משבדיה, שהוא גם מזכיר INTERBULL. רוב הארצות נמצאות בשלבי מעבר של חישוב מבחני הפרים לפי שיטת ANIMAL MODEL. סיכום יום הרצאות זה מעלה את הצורך בבחינה וטיפול בנושאים הבאים:
 - מבחן פרים לנצילות מזון.
 - יש להתאים כל עבודת שיפוט גופני הנעשית בארץ להמלצות האירגון.
 - יש להעמיק ולשפר את הדיווח של הקודים הרפואיים ובמיוחד של דלקות העטין, על מנת לאפשר בחינת טיפוח לאמידות בפני מחלות וקבלת הערכות טובות יותר על הנזקים ודרכי הטיפול.
 - לבחון את כדאיות השימוש בתוצאות ספירת התאים הסומטיים בטיפול.
 - יש להכין לשימוש תעודת היוחסין כפי שהתקבלה ואושרה בכנס.
- המשתתפים בכנס הגיעו מ-21 ארצות, ביניהן ארצות מהגוש המזרחי. יש לציין את השתתפותה של הרפובליקה האסטונית, שהופיעה עם הדגל של הרפובליקה ולא עם דגל ברית המועצות. מטעם ישראל השתתפו דניאל פרי ודן קלי. הכנס אורגן בצורת ימי הרצאה וסיורים במכון להזרעה, במשקים ובמוסדות המשרתים את הענף.
- הכנס התחיל ביום הרצאות ארוך בנושאים כלליים הקשורים בטיפול, כלכלה, בריאות, רישום וספר העדר. לאחר כל הרצאה נערך דיון ובמידת הצורך גם הצבעה לקבלת החלטות. כאן מובאת רשימה תמציתית של ההרצאות שהוגשו, ושל יתר האירועים.
- אינפורמציה מהעבר, הווה והעתיד לגבי גידול הבקר השחור-לבן בשבדיה.
 - בחינה ראשונה של עבודת מחקר על הטיפול לפרה כלכלית יותר, הוגש על ידי ד"ר G. Simm מסקוטלנד.
 - הצגה ודיון על הנושא של שימוש בבדיקת חלבון אמיתי או חלבון כללי, הוגש על ידי ד"ר Lars Ove Sjaunja משבדיה. סוכם להמשיך בשיטה של בדיקת חלבון כללי בביקורת החלב.
 - טיפוח לעמידות בפני מחלות ובעיקר דלקות-עטין, הוגש על ידי ד"ר B. Lindhe משבדיה. מעבודה זו עולה שיש מתאם חיובי בין ספירת התאים הסומטיים לבין דלקות עטין, דבר המחייב מבחן של מספר גדול יותר של פרות (130) כדי לקבל מבחן טוב. הוצגה השאלה, באם הטיפול לתכונות

- יש לבחון התאמה של כל מדדי הטיפוח כולל המודל הסטטיסטי למבחני פרים בהתאם להמלצות INTERBULL.
 - למחרת אורגן יום סיור במכון להזרעה, ברפתות מצטיינות ובמפעל נסיוני של המחלבות לייצור מוצרים חדשים ומשופרים.
 - מבין הרפתות ביקרנו ברפת המחזיקה במבנה סגור כ־120 חולבות + גידול כ־100 ראש + יונקיה + מכון חליבה. השטח לפרה קטן ביותר אך מתוכנן היטב ועושה רושם, שכל החלקים מתפקדים בצורה טובה. הפרות והיונקים במצב טוב והתוצאות המקצועיות טובות. האבסה אוטומטית של מזון גס ופרטנית של מזון מרוכז לפי מחשב, מינקת ליונקים לפי מחשב וזיהוי בעמדת השתיה.
 - כן הודגש זמן לעניינים האירגוניים והכספיים של איגוד התאחדויות הבקר הש/ל באירופה.
 - דין וחשבון כספי של האירגון, עלות כוללת של כ־11,800 מרק.
 - דין וחשבון על תצוגת הבקר שהתקיימה בהולנד.
 - סקירה על ההיערכות וההכנות לכנס העולמי של הבקר השחור־לבן בהונגריה בשנת 1992.
 - קבלת ארצות חדשות לחברות באירגון. סוכם לקבל אסטוניה, רומניה וצ'כוסלובקיה.
 - הוחלט על ייצוג רק לפי מדינה ולא לפי ספר עדר.
 - נמסר דיווח על תצוגת הבקר שנערכה באוטרכט ועל תוכנית התצוגה בקרמונה שבאיטליה שהתקיימה ב־21-23.9.90.
 - הולנד נבחרה לארגן את הכנס הבא ב־19-22.6.91.
- פרטים על ענף החלב בשבדיה**
- מחיר החלב מושווה באחוזי שומן וחלבון של שבדיה מראה, שמחיר החלב הוא כ־43 סנט ליטר ובארץ כ־40 סנט.
- עלות ביקורת החלב בשבדיה כ־72 ליטר חלב, בארץ כ־40 ליטר כולל פעולות נוספות של ההתאחדות. עלות ההזרעה כ־102 ליטר, בארץ
- כ־65 ליטר.
- ספירת התאים הסומטיים נמצאת בירידה ועומדת על פחות מ־225 אלף; חקלאי ששלוש פעמים רצופות שולח חלב מעל 500 אלף לא מקבלים את החלב שלו עד שהוא לא מוריד את הספירה.
- כמו כן, ערכנו סיור ברפת ובמכון ההזרעה LUND, בו מבצעים כל שנה 80,000 הזרעות ראשונות.
- ביקורת החלב נערכת על ידי אגודת ההזרעה. לכן חלק מהעלויות נכנסות במחיר ההזרעה, לפי הנתונים שקיבלתי, החקלאי משלם \$24.6 ל־11 ביקורות בשנה.
 - עלות בדיקת השומן והחלבון בחלב לתעשייה \$0.8.
 - התשלום לספר העדר על ידי האגודה למערכת הארצית כ־\$2.9 להזרעה ראשונה. הזרעה ראשונה, 5 הזרעות או טיפולים רפואיים כ־\$38.8. לאחר מכן \$20 נוספים.
 - הזרעה בפריס מצטיינים במיוחד מחירם יקר כ־\$4-8 נוספים. המכון מטפל גם בשירות להחלפת רפתנים בחופשה ובמחלה. 25% מההזרעות מתבצעות מהפריס היקרים. במכון יש רפת לבחינת מהירות הגדילה בעגלים. המבחן מבוצע מבחינה טכנית בצורה יפה מאד, כך שניתן לבדוק גם את מהירות הגדילה וגם את נצילות המזון.
 - המחלבות בבעלות החקלאים.
 - הממשלה שולטת על מחירי המוצרים ומחייבת את המחלבות לקלוט את כל החלב מהחקלאים ובדרך זו להוריד מחירים.
 - מחיר ליטר חלב של 4.2% שומן ו־3.4% חלבון – 48 סנט. על כל עשירית (בשיטת פרסיקס) גם בחלבון וגם בשומן מקבלים או מורידים ½ סנט.
 - עגל בן 6 שבועות מחירו \$260.
 - מחיר מ"מ בתכולה של 15% חלבון – 0.48 סנט לק"ג.
 - מחיר החציר – 26 סנט לק"ג.
 - מצפים חבילות חציר/שחמיץ בפלסטיק. עלות הציפוי לחבילה של 600 ק"ג \$17.2, הספר המכונה 100 חבילות ביום.

במיוחד כיום כאשר התקשורת בין הארצות מהירה ויש טעם וצורך להאחד את צורה ונוסח הדיווחים, התעודות והפירוטומים. הכל לטובת יתר ייעול בפעולות האירגון והחברים בו.

כפי שאפשר לצפות במקרים כאלה, ההשתתפות הרבה של נציגי בוקרים מארצות שונות מאפשרת זרימה חופשית של מידע ופיתוח יחסי עמיתים למקצוע וחברות בכלל. כמו כן, חשוב להכיר וללמוד איש מחברו,

רשמי סיור באירופה

חיים שטורמן, "און"

מהשפעתה בארצותיהם. ג'ורג' ווינגס, הרוח החיה בנושא זה, שאגב, הוא האיש שעל שמו נקרא דו"ח ג'ורג' המפורסם שלנו, הרצה על עקרונות השיטה, יתרונותיה ובעיותיה. נראה שלנו לא תהיה ברירה אלא לעבור לשיטה זו, מה גם שכיום בשיטותינו העכשוויות איננו רחוקים ממנה בהרבה.

חלק נכבד בויכוח נסב על מטרות הטיפול או הרכב אינדקס הטיפוח. כריסטינסון הדני הציג אינדקס טיפוח, שמטרתו המוצהרת היא הגדלת הרווח לרפתן. אך בשיטתו החלב ומוצריו תופסים רק כ-20% מהאינדקס. יתר הפרמטרים הם פוריות הבנות, שיפוט גופני, ממשק (היחלבות, התאמה למשק), אופן המלטה, מחלות ותנגודת לדלקת-עטין, כאשר ההתקדמות הגנטית בתכונות הייצור היא 0.0. רוב המשתתפים חלקו בנימוס וחלקם בהומור על הגישה הזו, תוך שימת דגש בלעדי על תכונות הייצור, כאשר יתר הפרמטרים מוצגים לפני הרפתן לשיקולו.

בנירזילנד פיתחו אינדקס שונה, שבו יש ערך די גדול לתכונות המשניות, בעיקר לשיפוט הגופני, וכן ערך שלילי למשקל הפרה כמדד ליעילות הפרה, אך עדיין תכונות הייצור הן בעלות המשקל המכריע. בפגישות במסדרונות נפגשנו עם מיטב אנשי המקצוע. מתוך רצון להמשיך וללמוד את הרמה הגנטית של הבקר הישראלי בהשוואה לארצות העולם, נפגשנו עם

השנה השתתפתי בסיור מקצועי בצרפת, הולנד וגרמניה. ברובו היינו ביחד, אפריים עזרא ואנוכי, ובעזרת "הקטנה", כלומר הפז'ו שהתגלגלה מתחתינו עברנו ראינו ולמדנו במידת האפשר.

אינטרבו, פריז 6.7.90

הפגישה השנתית של האירגון "אינטרבו" התקיימה השנה בפריז. כבכל שנה ישראל משתתפת בפגישה זו שהיא חד-יומית ומצורפת בדרך כלל לקונגרס ה-EAAP, המתקיים בסביבה ושעליו יסופר להלן. מטרת אירגון זה היא לדון בנושאים משותפים לעולם הטיפוח בבקר, ובעיקרו של דבר – לתאם פעילויות משותפות, להגביר את ההבנה בין העוסקים במלאכת הטיפול בארצות השונות, לאחד שיטות חישוב ומקדמי התמרה לערכי הטיפוח בין הארצות ולנסות לטפל בקבוצות עבודה בנושאים מעניינים. השנה הציגו עבודת צוות בנושא ההמלצות להחלפת זירמת פרים צעירים בין הארצות, מתוך רצון למצוא את המקדמים הנכונים לנוסחאות התמרה בין ארצות. למרות גודלה של העבודה ואיכותו של הצוות, לא נראה ערך מעשי לרעיון זה.

עיקרו של הכנס הוקדש להחדרת שיטת החישוב החדשה – ANIMAL MODEL, כשיטה סטנדרטית בכל העולם, ליתרונות ולחסרונות של השיטה ולהתרשמותם של החוקרים